

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Teastas Sóisearach 2015

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

OIDEACHAS SAORÁNACH, SÓISIALTA AGUS POLAITIÚL

Leibhéal comóntha

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntí go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítar dréachtscéim mharcála roimh an scrídú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon ionlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacracha an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrídú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

NÓS IMEACHTA NA MARCÁLA DON PHÁIPÉAR SCRÍOFA, 2015

OIDEACHAS SAORÁNACH, SÓISIALTA AGUS POLAITIÚIL (OSSP)

1. Is éard a bheidh i gceist i nós imeachtana marcála ná:
  - Na freagraí ar fad a léamh go cúramach agus anailís chúramach a dhéanamh orthu
  - Marcanna a dháileadh ar na comhpháirteanna de réir na scéime comhaontaithe.

2. COMHPHÁIRTEANNA

Fíricí

- (i) Sonraí a chuirtear i láthair i bhfoirm radharcach a aithint
- (ii) Fíricí a lua.

Ráiteas Iomchuí (RI)

- (i) Argóint, cúis, míniú, léirmhíniú, tuairim, barúil, breithiúnas bailí a bhaineann leis an topaic
- (ii) Míniú ar théarma nó ar choinchéap a bhaineann leis an topaic
- (iii) 2/3 de ráitis thrialacha
- (iv) Léaráid ábhartha

Níl an cur síos, na cúiseanna ná na tuairimí sa scéim marcála seo uile ghabhálach agus tá freagraí bailí eile inghlactha. Mura bhfuil tú cinnte de bhailíocht freagra eile, déan teagmháil le do scrúdaitheoir comhairleach.

3. MARCÁIL

Cuir tic soiléir mar seo (✓) le gach fíric nó RI.

- (i) Ag tosú ag tús an fhreagra, cuir tic (✓) le gach fíric nó RI.
- (ii) Ná bronn ach an marc/na marcanna comhaontaithe ar an scéim mharcála as gach fíric nó AS.
- (iii) Cuir móriomlán na ceiste laistigh de chiorcal ar chiumhais na láimhe clé in aice le huimhir na ceiste.
- (iv) Léigh na ceisteanna ar fad, fiú ceisteanna breise, ceisteanna athdhéanta nó ceisteanna cealaithe. Glactar leis an bhfreagra a fhaigheann na marcanna is mó de réir rúibricí an scrúdpháipéir.
- (v) Nuair a bheidh tú críochnaithe le marcáil na scripte ba chóir duit na marcanna a aistriú chuig an ngreille ar chlúdach an fhreagarleabhair, ceist ar cheist. Cuir na marcanna do na ceisteanna breise idir lúibíní. Faigh iomlán na marcanna ar an ngreille agus dealaigh an marc do na ceisteanna breise.
- (vi) Ba chóir iomlán carnach a thaifeadadh i mbun chiumhais na láimhe deise ar gach leathanach ar a bhfuil marc iomlán taifeadta agat do cheist iomlán.
- (vii) Is éant-iomlán carnach deiridh **iomlán na n-iomlán bunleathanaigh**.
- (viii) Lón isteach **iomlán na n-iomlán bunleathanaigh** ar ghreille thosaigh an pháipéir scríofa. Ba cheart go mbeadh ant-iomlán seo agus an móriomlán ar an ngreille mar an gcéanna. Ní mór na céimeanna uilig a athdhéanamh mura mbíonn siad mar an gcéanna.

Tabhair do d'aire, le do thoil

Ba chóir cuimhneamh air agus an ghníomhaíocht mholta ar fad á marcáil agat gur moltaí iad a rinne iarrthóirí atá 14-16 bliana d'aois de ghnáth.

Ba chóir go léireodh gníomhaíocht mholta, nó réiteach ar cheist ar bith a chuireann iarrthóirí i láthair, dearcadh dearfach i ndáil leo féin, le daoine eile, leis an gcomhshaol agus leis an domhan mór, nó faigheann an t-iarrthóir 0 marc.

Roinn 1

1.	Ainmneacha	
	(a) Teach Laighean	2M
	(b) Áras an Uachtaráin	2M
	(c) Na Ceithre Chúirt	2M
	(d) An Banc Ceannais	2M
2.	Críochnaigh na habairtí seo a leanas.	
	(a) Comhairleoir	1M
	(b) seacht	1M
	(c) comhrialtas	1M
	(d) gCaisleán Stormont/Stormont/Eastát Stormont/Foircnimh na Parlaiminte	1M
	(e) Coimisinéir	1M
	(f) Amnesty Idirnáisiúnta	1M
	(g) ghiúiré	1M
3.	Meaitseáil cheart	
C.	Focus Ireland	1M
D.	Cúnamh Éireann	1M
B.	ISPCC	1M

Roinn 2**3×14M****Freagair TRÍ CINN de na ceisteanna uimhrithe 1,2,3,4 thíos.****1. CÉIMEANNA i dTREO SAOL NÍOS GLAISE**

(a)	Laghdaigh é –Athchúrsáil é / Cur síosar níos lú pacáistíochta bia a úsáid (ón íomhá) Comhshaol, Oidhreacht agus Rialtas Áitiúil ENFO Sa ríomhphost nó ag www.askaboutireland.ie	1M 1M 1M
(b)	Múch an sconna agus do chuid fiacla á scuabadh agat Bíodh cithfolcadh agat seachain an folcadán Ná beirigh ach do dhóthain	1M 1M 1M
(c)	Ciallaíonn sé do glasraí agus torthaí féin a fhás. Bheith féinchothaitheach (féinleorga); bia a sholáthar duit féin, nó aon ráiteas cuí eile	1M
(d)	Argóintí Argóintí ar son agus i gcoinne táillí uisce $2 \times 2m$ Argóint mhaith ar son/i gcoinne 2m Argóint chuibheasach ar son/i gcoinne 1m	4M
(e)	Slite inar féidir le daoine dul i mbun feachtais go síochánta 3 shlí $3 \times 1m$	3M

2. DUAIS NOBEL NA SÍOCHÁNA BUAITE AG MALALA YOUSAFZAI			
(a)	(i) An Phacastáin	(ii) Birmingham/Sasana/sa rang ceimice/ar scoil	1M
	17		1M
	Ag comhrac ar son cearta oideachais do chailíní		1M
(b)	Kalish Satyarthi		1M
(c)	Cheap sí gur mó an difríocht a bheadh sí ábalta a dhéanamh mar pholaiteoir/ go bhféadfadh sí a bheith mar urlabhraí dóibhsan atá gan ghuth/go bhfuil sí níos dionghálte ná riamh ó bhuaigh sí Duais Nobel troid a dhéanamh chun go mbeadh cearta oideachais ag gach uile pháiste nó aon RI eile		2M
	Freagra maith 2m	Freagra cuibheasach 1m	
	Bhí ardáthas ar mhuintir an bhaile/mothúcháin áthais		1M
(d)	Ainm gníomhaíochta a d'fhéadfadh DO RANG OSSP a dhéanamh (Ba cheart gníomhaíochta a bheithsa freagra)		1M
	Cur síos ar an ngníomhaíocht		3M
	Cur síos an-mhaith	3m	
	Cur síos maith	2m	
	Cur síos cuibheasach	1m	
(e)	Míniúar an ráiteas		3M
	Míniú an-mhaith	3m	
	Míniú maith	2m	
	Míniú cuibheasach	1m	

3. NA NÁISIÚIN AONTAITHE AG COIMEÁD NA SÍOCHÁNA			
(a)	Pearsanra nó Trealamh nó Maoiniú		1M
	118,111		1M
	AA nó AE		1M
(b)	Aon DHÁ ceann díobh seo:		
	Eitleán, Long, Héileacaptar, Feithicil, Ospidéal, Clinic Leighis	2×1m	2M
(c)	Darfur		1M
	174M		1M
(d)	Cúis AMHÁIN a bhfuil sé tábhachtach go gcuirfeadh Éire trúpaí ar mhisin choimeádta síochána		3M
	Cúis an-mhaith	3m	
	Cúis mhaith	2m	
	Cúis chuibheasach	1m	
(e)	Gnéisdearacha agus gnéisdearacha diúltacha de na meáin chumarsáide i dtíortha atá scriosta ag an gcogaíoch		4M
	Gnéisdearacha agus gnéisdearacha diúltacha	2×2m	
	Gnéisdearacha/diúltacha atá maith	2m	
	Gnéisdearacha/diúltacha atá cuibheasach	1m	

4. TORTHAÍ THOGHCHÁN NA hEORPA

(a)	Suíocháin:	3	Iarrthóirí:	12	1M
	7 gcomhaireamh				1M
	AON duine as Mary Fitzpatrick, Paul Murphy, Emer Costello, Bríd Smith Glac le Tom Darcy, Raymond Whitehead, Jim Tallon, Damon Wise				1M
(b)	88,144. AON duine as Lynn Boylan, Neasa Childers, Brian Hayes				1M
(c)	1.77% ElectionsIreland.org				1M
(d)	Slí amháin a bhféadfadh rialtas na hÉireann dul i mbun feachtas Ainmnigh agus mínigh an tslí sin le dul i mbun feachtas				4M
	Míníú maith	2m			
	Míníú cuibheasach	1m			
	Sluán mhaith	2m			
	Sluán cuibheasach	1m			
(e)	Tacaí a bheidh de dhíth ar dhaoine óga 16 agus 17 mbliana d'aois chun vótá a chaitheamh go freagrach i dtoghcháin				3M
	3 Thaca	3×1m			

Roinn 3

Tá 20 marc ag gabháil le gach ceist.

Freagair CEANN AMHÁIN de na ceisteanna uimhrithe 1,2,3,4 thíos.

1. Oilimpicí Speisialta Éireann

- (a) Ainmnigh **CEITHRE**choiste a bheidh ag teastáil chun an ócáid seo a eagrú agus mínigh an obair a dhéanfadhl na coistí seo. **8M**

Ainm	4 × 1m
Míníú	4 × 1m

- (b) Dear póstær ina dtugtar cuireadh do dhaoine freastal ar an oíche eolais. **6M**

Critéir don Phóstaer: Caithfidh an póstær/líníocht/grafaic/foclaíocht cuireadh a thabhairt do dhaoine agus ba chóir TRÍ phíosa eolais mar gheall ar an ócáid seo a bheith san áireamh.

Eolas	3×1m
Critéir don Phóstaer	3m
Cuireadh an-mhaith	3m
Cuireadh maith	2m
Cuireadh cuibheasach	1m

- (c) Scríobh óráid ar na fáthanna a bhfuil tábhacht ag baint le hobair dheonach agus tabhair **DHÁ** chúis ar chóir do dhaoine iarracht a dhéanamh a bheith páirteach le hOilimpicí Speisialta Éireann. **6M**

Oráid	1m
Fáth a bhfuil obair dheonach tábhachtach	1m
Cúiseanna	2 × 2m
<i>Freagraí grádaithe</i>	
Freagra maith	2m
Freagra cuibheasach	1m

2. An tOmbudsman do leanáí

- (a) Litir chomhghairdis chuig an Ombudsman agus **DHÁ** chúis a bhfuil sé tábhachtach go mbeadh Ombudsman do Leanaí ann **6M**

Litir	1m	
Comhghairdeas	1m	
Míniú ar na cùiseanna	2 × 2m	
<i>Freagraí grádaithe</i>	Freagra maith	2m
	Freagra cuibheasach	1m

- (b) **CEITHRE** chúis a raibh sé tábhachtach go mbeadh leanáí agus daoine óga páirteach i bpróiseas an agallaimh le haghaidh Ombudsman nua. **8M**

Míniú ar na cùiseanna	4 × 2m
Freagra maith	2m
Freagra cuibheasach	1m

- (c) Ainmnigh agus mínigh **TRÍ** ghníomhaíochta d'fhéadfá a mholadh don Ombudsman a chabhródh lena chinntíú go mbeadh oideachas ar leanáí, agus eolas níos fíore acu, mar gheall ar na cearta atá acu. **6M**

Míniú ar na gníomhaíochtaí	3×2m
<i>Freagraí grádaithe</i>	Freagra maith
	Freagra cuibheasach

3. An Garda Síochána

- (a) Litir a scríobh abhaile chuig tuismitheoiríchun iad a chur ar an eolas agus chun a gcead a fháil, agus **DHÁ** chúis a lua a bhfuil baint ag an turas seo le OSSP **6M**

Litir eolais faoin turas	1m
Cead a lorg	1m
2 chúis a bhfuil baint aige le OSSP	2×2m
Cúis mhaith	2m
Cúis chuibheasach	1m

- (b) **SÉ** cheist a chuirfeá chun chur le do thuiscint ar an dlí in Éirinn **6M**

Sé cheist ábhartha $6 \times 1m$
Bronntar 3 mharc ar a mhéad le haghaidh ceisteanna a dhíríonn ar ghairm/thraenáil an Gharda.

- (c) Dear póstaer a d'fheadfadh do rang a úsáid chun breis daoine a **SPREAGADH** le hiarratas a dhéanamh ar dhul isteach sa Gharda Síochána. Ba choir go mbeadh **TRÍ** phíosa eolais mar gheall ar ról an Gharda Síochána san áireamh agat. **8M**

Critéir don Phóstaer: Caithfidh an póstaer/líníocht/grafaic/foclaíocht daoine a spreagadh le hiarratas a dhéanamh ar dhul isteach sa Gharda Síochána agus ba chóir go mbeadh **TRÍ** phíosa eolais mar gheall ar an ról ann.

Eolas	3×1m
Sluán: critéir don spreagadh	2m
Sluán maith	2m
Sluán cuibheasach	1m
Póstaer: critéir don spreagadh	3m
An-mhaith	3m
Maith	2m
Cuibheasach	1m

4. Gorta

- (a) Ainmnigh agus mínígh **TRÍ** ghníomhaíocht tiomsaithe airgid. **6M**

Gníomhaíochtaí tiomsaithe airgid: Ainmnigh agus mínígh 3×2m

Grádaithe: Ainm le míniú maith 2m
Ainm le míniú cuibheasach 1m

Nóta: Mura ndéantar ach na trí ghníomhaíocht a ainmniú 1m

- (b) Ainmnigh agus mínígh **TRÍ** chúis a gcuireann eagraíochtaí mar Ghorta an t-oideachas agus an oiliúint chun cinn in ionad airgead a thabhairt dóibh. **6M**

Cúis: Ainmnigh agus mínígh 3×2m
Grádaithe: Cúis le míniú maith 2m
Cúis le míniú cuibheasach 1m

- (c) Tvuít –Critéir: daoine a **SPREAGADH** le páirt a ghlacadh san fheachtas atá ar bun sa phobal áitiúil chun tacú le hobair Ghorta **8M**

An-mhaith	7-8m
Maith	5-6m
Cuibheasach	3-4m
Lag	0-2m

TUAIRISC AR THIONSCADAL GNÍOMHAÍOCHTA A MHARCÁIL – 2015

- Ní mór do gach iarrthóir an Tuairisc ar Thionscadal Gníomhaíochta a scríobh ina c(h)uid focal féin**
- Ní mór don iarrthóir leagan amach na tuairisce a leanúint san ord ina gcuirtear i láthair i Leabhrán *Pro-Forma* na Roinne Oideachais agus Scileanna é**
- Ní bhronnfar marcanna as freagraí atá san áit mhícheart.**

Dáileadh na Marcanna

ROINN 1

Teideal 3 mharc

ROINN 2

Réamhrá

(a) Coincheap	4 mharc
(b) Míniúchán	4 mharc

ROINN 3

Gníomhaíochtaí a Rinneadh

(a) Cumarsáid le daoine	4 mharc
(b) Liosta gníomhaíochtaí agus cur síos orthu	15 mharc
(c) Cur síos ar ghníomhaíocht áirithe	15 mharc
(d) Scileanna a cuireadh i bhfeidhm	15 mharc

ROINN 4

Achoimre ar an Eolas 30 marc

ROINN 5

Smaointe 30 marc

An Marc Iomlán 120 marc

TUAIRISC AR THIONSCADAL GNÍOMHAÍOCHTA

ROINN 1. Teideal (*Leathanach 2, an chéad leathanach a léitear, an leathanach deiridh a mharcáiltear*)

Teideal soiléir, cruinn agus a bhaineann le hábhar (3 mharc)

Ba chóir go mbeadh ar chumas an scrúdaitheora oiriúnacht an teidil a dheimhniú ach an Tuairisc a léamh, éisteacht léi nó féachaint uirthi ina hiomláine.

MARC (2)	CRITÉIR
0	Teideal nach mbaineann le hábhar nó gan aon teideal a thabhairt nó teideal ar nós ‘Mo Thionscadal Gníomhaíochta OSSP’
1	Teideal leathan ginearálta nach gcuireann ach fíorbheagán in iúl faoina bhfuil i gceist leis an Tionscadal Gníomhaíochta (TG)
2	Teideal a chuireann in iúl go soiléir nádúr agus ábhar an Tionscadail Ghníomhaíochta.

Cineálacha gníomhaíochtaí agus tic curtha leo

MARC (1)	CRITÉIR
1	Tic curtha le bosca(i) ábhartha

ROINN 2: Réamhrá (8 marc)

(a) Coincheap 4 mharc

MARC (1)	CRITÉIR
1	Tic curtha leis an mbosca ábhartha

Míniúchán ar an gcaoi ar bunaíodh an TG ar an gcoincheap/ar na coincheapa lenar cuireadh tic

MARC (3)	CRITÉIR
0 marc	Ní bhaineann an TG leis an OSSP nó níl aon nasc luaite
1 mharc	Tic le bosca(i) ach gan ach nasc doiléir ann leis an gcoincheap / na coincheapa lenar cuireadh tic
2 mharc	Míniúchán atá ábhartha agus cruinn ach teoranta. Míniúchán a bhaineann go soiléir le hábhar an TG ach nach bhfuil nasctha leis an gcoincheap/na coincheapa lenar cuireadh tic. Gan tic le haon bhosca ach baineann an míniúchán le hábhar an TG
3 mharc	Míniúchán soiléir ábhartha ar an gcaoi ar bunaíodh an TG ar an gcoincheap/ar na coincheapa lenar cuireadh tic.

(b) Míniúchán ar an bhfáth ar tugadh faoin Tionscadal Gníomhaíochta 4 mharc

MARC (4)	CRITÉIR
0 marc	Gan aon mhíniúchá(i)n b(h)ailí luaite
1 mharc	Míniúchán lag; gan forbairt nó gan ach forbairt lag.
2 mharc	Míniúchá(i)n réasúnta ach fíorbheagán forbartha
3 mharc	Míniúchán maith / míniúcháin mhaithe le roinnt forbartha
4 mharc	Míniúchá(i)n an-mhaith le forbairt an-mhaith a bhaineann leis an Tionscadal Gníomhaíochta a rinneadh.

ROINN 3: Gníomhaíochtaí a Rinneadh

(49 marc)

(a) Míniúchán ar chumarsáid le duine/grúpa AMHÁIN de na daoine/grúpaí liostaithe MARC (4 mharc)	
1 mharc	Ainm BEIRTE / DHÁ ghrúpa a ndearnadh cumarsáid leo
1 mharc	Cur síos ar CONAS a rinneadh teagmháil leis an duine/ngrúpa
Grádaithe:	
1 mharc	Cur síos réasúnta ar CÉN FÁTH a ndearnadh cumarsáid leis an duine/ngrúpa
2 mharc	Cur síos maith ar CÉN FÁTH a ndearnadh cumarsáid leis an duine/ngrúpa

(b) Sa roinn seo ba chóir go liostófaí gníomhaíochtaí difriúla a rinneadh i rith chúrsa an Tionscadail Gníomhaíochta (TG) seo, chomh maith le tuairisc achomair a thabhairt orthu.
(15 mharc)

MARC (15)	CRITÉIR
0 – 6	Gan aon chur síos nó gan ach beagán de chur síos ar na gníomhaíochtaí a rinneadh
7 – 10	Cur síos réasúnta ar ghníomhaíochtaí a rinneadh
11 – 15	Cur síos an-soiléir ar ghníomhaíochtaí a rinneadh
NÓTA	Nuair nach gcuireann iarrthóir i láthair ach liosta gníomhaíochtaí (dhá ghníomhaíocht ar a laghad) agus gan aon chur síos orthu, is é 5 an t <u>uasmharc</u> is féidir leis/léi a fháil

(c) Cuntas Mionsonraithe ar thasc nó ar ghníomhaíocht AMHÁIN	(15 mharc)
0 – 2	Cur síos lag ar thasc/ghníomhaíocht AMHÁIN
3 – 6	Cur síos réasúnta ar thasc/ghníomhaíocht AMHÁIN
7 – 10	Cur síos maith ar thasc/ghníomhaíocht AMHÁIN
11 – 15	Cur síos an-mhaith ar thasc/ghníomhaíocht AMHÁIN

Nóta: mura bhfaigheann iarrthóir aon mharc i gcuid (c), is sa ‘Míniúchán ar thábhacht ...’ de (d) thíos amháin is féidir leis/léi marcanna a fháil.

(d) Scileanna: Scileanna a ainmniú 2 × 1 mharc	(2 mharc)
1 Mharc	Scil AMHÁIN a ainmniú a bhaineann le hábhar an taisc i gcuid (c)

Cur síos ar fheidhmiú scileanna: 2 × 5 mharc	(10 marc)
MARC	CRITÉIR
0 – 2	Fianaise lag nó réasúnta ar an bhfeidhmiú
3 – 4	Fianaise mhaith ar an bhfeidhmiú
5	Fianaise an-mhaith ar an bhfeidhmiú

Míniúchán ar thábhacht scile AMHÁIN agus an TG á dhéanamh	(3 mharc)
0 – 1	Míniúchán lag nó réasúnta ar thábhacht scile AMHÁIN agus an TG á dhéanamh
2	Míniúchán maith ar thábhacht scile AMHÁIN agus an TG á dhéanamh
3	Míniúchán an-mhaith ar thábhacht scile AMHÁIN agus an TG á dhéanamh

ROINN 4: Achoimre

(30 marc)

Ba chóir go mbeadh achoimre ar an bhfoghlaim sa roinn seo, áit a dtugann iarrthóir cúig phíosa mhionsonraithe eolais nó cúig fhíoras a fuair sé/sí amach i rith chúrsa an Tionscadail Ghníomhaíochta.

5 × 3 mharc a bhronntar ar bhonn ‘Fíoras Iomchuí’.	15 mharc
Marc Iomlán	15 mharc

Tá an fhoghlaim sa Tionscadal Gníomhaíochta bunaithe ar choincheap, ar shaincheist nó ar théama an Tionscadail Ghníomhaíochta a sonraíodh i Roinn 1 agus Roinn 2(a)

Is éard atá i gceist le píosa cuí eolais nó le fíoras iomchuí ná

- (i) Píosa eolais bailí / fíoras a bhaineann le hábhar an TG
- (ii) 2 phíosa eolais / fhíoras thrialacha a bhaineann le hábhar an TG
- (iii) Míniúchán ar théarma nó ar choincheap a bhaineann le hábhar an TG
- (iv) 2 ráiteas a bhaineann go himeallach le hábhar an TG
- (v) Torthaí suirbhé a léirítear i bhfoirm staitistiúil (píchart barrachairt san áireamh)

Marcanna Iomlána		15 mharc
Lag	0–2	easpa fócais, gan aon fhorbairt / mhionsonraí, píosaí eolais neamhábhartha neamhchruiinne
Réasúnta	3–6	easpa soiléire, iarracht lag ar achoimre gan ach fiorbheagán forbartha agus mionsonraí.
Maith	7–10	píosaí eolais ábhartha ach an fhorbairt agus na mionsonraí teoranta.
An-mhaith	11–15	fócas ceart, soiléir, ábhartha, píosaí eolais agus mionsonraí atá dea-fhorbartha.

Nótaí: Sa chás go nasctar fíoraí in aon phointe amháin, is fiú Fíoras Iomchuí **AMHÁIN** iad, i.e. 3 mharc Maidir le mionsonraí beathaisnéiseacha, stairiúla, tíreolaíocha, eolaíocha, liachta, ní fiú ach Fíoras Iomchuí **AMHÁIN** an ceann iad.

ROINN 5: Smaointe

(30 marc)

Sa Roinn seo ba chóir go léireodh an t-iarrthóir a **smaointe/m(h)achnamh féin** ar na heispéiris éagsúla a bhí aige/aici agus an Tionscadal Gníomhaíochta á dhéanamh agus ba chóir go dtabharfadh sé/sí **cúiseanna** maidir le céin fáth a raibh tionchar ag na heispéiris sin ar a smaointe/t(h)uairimí.

Smaointe	3 × 3 mharc a bhronntar ar bhonn Ráiteas Iomchuí	9 marc
Cúiseanna	3 × 3 mharc	9 marc

Marcanna Iomlána		12 mharc
Lag	0 – 2	gan aon fhorbairt nó gan ach beagán forbartha ar na pointí a rinneadh
Réasúnta	3 – 5	pointí déanta ach an fhorbairt teoranta
Maith	6 – 8	iarracht mhaith, roinnt forbartha ann agus/nó athrá / míchothroime
An-Mhaith	9 – 12	smaointeoireacht neamhspleách, smaointe nua, cuirtear ceisteanna, etc.

Is éard atá i gceist le Ráiteas Iomchuí

- (i) Machnamh bailí, argóint bhailí, míniúchán bailí, léiriú bailí, trácht bailí, tuairim bhailí, a bhaineann le hábhar / le próiseas / le scileanna an Tionscadail Ghníomhaíochta
- (ii) Moladh nó comhairle ábhartha.

Caithfidh baint a bheith ag na ráitis iomchuí anseo leis an gcoincheap / aonad / téama OSSP a shonraítear i Roinn 1 nó i Roinn 2A agus a bheith de réir dhearcadh an OSSP maidir le cearta an duine agus le freagracht shóisialta

Nóta 1: D’fhéadfadh na Ráitis Iomchuí seo a bheith ag tagairt don **phróiseas** a rinneadh agus/nó **d’ábhar** an Tionscadail Ghníomhaíochta agus/nó do na **scileanna** a forbraiodh/a úsáideadh i rith chúrsa an TG.

Nóta 2: Caithfidh an chúis agus na smaointe a bheith le chéile i gcónai.

Nóta 3: Mura luaitear aon chúiseanna, is é 8 an Marc Iomlán is airde is féidir a bhronnadh.

LEABHAR MEASÚNAITHE OBAIR CHÚRSA

A MHARCÁIL

Oideachas Saoránach, Sóisialta & Polaitiúil – 2015

- **Sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa déanfaidh an t-iarrthóir tuairisc ar mhodúl den obair chúrsa atá déanta aige/aici**
- **Tá roinn ÉIGEANTACH sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa chun tuairisc a dhéanamh ar an Tionscadal Gníomhaíochta.** Sin Roinn 4 den leabhar.
- **Caithfidh baint a bheith ag an Tionscadal Gníomhaíochta leis an modúl sonrach.**
- **Níl cead ag iarrthóir cur síos mionsonraithe a thabhairt ar ghníomhaíocht nó ar scil áirithe ach UAIR AMHÁIN sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa.** Tá sé seo tábhachtach sa tuairisc ar *Rudai atá déanta agam: Cuntas ar thrí rang atá mar chuid den mhodúl agus ar na leathanaigh i gcomhair Cuntas ar an Tionscadal Gníomhaíochta.* Ní féidir an ghníomhaíocht nó an scil chéanna a úsáid chun ranna éagsúla sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa a fhreagairt.
- **Ní mór don iarrthóir an Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa a scríobh ina c(h)uid focal féin.**
- **Ní mór don iarrthóir formáid na tuairisce a leanúint san ord ina gcuirtear i láthair i leabhrán *pro forma* na Roinne Oideachais agus Scileanna í.**
- **Ní bhronnfar marcanna as freagraí atá san áit mhícheart.**
- **Ní mór na trí rang sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa a bheith éagsúil leis an Tionscadal Gníomhaíochta.** Níl cead ag an iarrthóir a bheith ag tuairisciú ar an Tionscadal Gníomhaíochta ar fud an Leabhair Mheasúnaithe Obair Chúrsa go léir.

Critéir Mheasúnaithe agus Marcáil

Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa

ROINN 1

Teideal 3 mharc 3

ROINN 2

A raibh i gceist leis an modúl obair chúrsa 7 marc 7

ROINN 3

Rudaí atá déanta agam

Rang amháin	2+8+5+5 mharc	
Rang eile	2+8+5+5 mharc	
Rang eile fós	2+8+5+5 mharc	60

ROINN 4

Rudaí atá déanta agam Tionscadal Gníomhaíochta 3+3+8+8+8 marc 30

ROINN 5

Rud atá le rá agam 2+8+10 marc 20

An Marc Iomlán **120**

LEABHAR MEASÚNAITHE OBAIR CHÚRSA

ROINN 1

TEIDEAL

(3 marc)

MARC (3)	CRITÉIR
0	Teideal nach mbaineann le hábhar nó gan aon teideal a thabhairt nó teideal ar nós ‘Mo Mhodúl d’Obair Chúrsa OSSP’
1	Teideal leathan ginearálta nach gcuireann ach fíorbheagán in iúl faoina bhfuil i gceist leis an Modúl Obair Chúrsa
2	Léargas ginearálta ar a bhfuil i gceist leis an Modúl Obair Chúrsa
3	Léirítear go soiléir a bhfuil i gceist leis an Modúl Obair Chúrsa, e.g. aon choincheap, aonad nó téama san OSSP

ROINN 2

A raibh i gceist leis an modúl obair chúrsa

(7 marc)

Ní mór léargas foriomlán ar an modúl a thabhairt. Tá cead ag an iarrthóir tagairt don Tionscadal Gníomhaíochta a rinneadh.

MARC (7)	CRITÉIR
0	Ní dhéantar ach an teideal a athrá
2 + 2 + 1 + 1 + 1	Déantar tagairt do 5 ghné éagsúla (rudaí atá déanta) den Mhodúl Obair Chúrsa

ROINN 3: Rudaí atá déanta agam

(20 marc × 3)

3.1. Rang Amháin (4 chuid le comhlánú: 2 + 8 + 5 + 5)

3.2. Rang Eile (4 chuid le comhlánú: 2 + 8 + 5 + 5)

3.3. Rang Eile Fós (4 chuid le comhlánú: 2 + 8 + 5 + 5)

Tá an scéim mharcála seo le cur i bhfeidhm ar na trí chuntas ar na ranganna.

Ní mór don iarrthóir scríobh faoi thrí rang ar leith.

Ní cóir cur síos ar obair an Tionscadail Ghníomhaíochta sna cuntas ar na ranganna.

Nóta: ní ghnóthófar marcanna as athrá.

A. An Príomhthopaic

MARC (2)	CRITÉIR
0	Gan topaic luaite nó teideal neamhábhartha ar an topaic
1	An príomhthopaic luaite ach doiléir
2	An príomhthopaic luaite go soiléir

B. Cur Síos Gairid

Ní mór tagairt a bheith sa chur síos don ghníomhaíocht/mhodheolaíocht a úsáideadh.

MARC (8)	CRITÉIR
0 – 2	Cur síos lag ar ar tharla, gan tagairt nó gan ach beagán tagartha don ghníomhaíocht / mhodheolaíocht a úsáideadh
3 – 5	Cur síos réasúnta ar ar tharla agus tagairt áirithe don ghníomhaíocht / mhodheolaíocht a úsáideadh
6 – 8	Cur síos soiléir ar ar tharla agus tagairt shoiléir don ghníomhaíocht / modheolaíocht a úsáideadh

C: Rud tábhachtach amháin a d'fhoghlaim mé

Ba chóir píosa fiorasach eolais amháin faoi thopaic an ranga a bheith san áireamh san foghlaim.

MARC (5)	CRITÉIR
0 – 2	Ráiteas lag faoinar foghlaimíodh
3 – 5	Ráiteas soiléir faoinar foghlaimíodh

D. An rud a rinne é seo suimiúil

Tá cead ag iarrthóir machnamh a scríobh ar fhíoras éigin ach ní mór forbairt áirithe a bheith ann.

MARC (5)	CRITÉIR
0 – 2	Míniúchán/machnamh lag ar céard a rinne an rang seo suimiúil
3 – 5	Míniúchán/machnamh soiléir ar céard a rinne an rang seo suimiúil

ROINN 4: Rudaí atá déanta agam: Tionscadal Gníomhaíochta

Tionscadal Gníomhaíochta (5 chuid le comhlánú: 3 + 3 + 8 + 8 + 8)   30 marc

Níl cead ag an iarrthóir an t-ábhar céanna a úsáid anseo agus a úsáideadh sna cuntas ar obair na ranganna ar leathanach a trí, a ceathair nó a cúig.

4.1 Teideal an Tionscadail Ghníomhaíochta

MARC (3)	CRITÉIR
0	Gan teideal nó teideal neamhbhartha nó teideal ar nós ‘Mo Mhodúl d’Obair Chúrsa OSSP’
1	Teideal doiléir éiginnte
2	Teideal leathan ginearálta nach gcuireann ach fiorbheagán in iúl faoina raibh i gceist leis an Modúl Obair Chúrsa. Gan ach nádúr nó ábhar an Tionscadail Ghníomhaíochta (TG) tugtha
3	Teideal soiléir ábhartha a chuireann in iúl go sonrach nádúr agus ábhar an TG

4.2 An fáth a ndearnadh an Tionscadal Gníomhaíochta

MARC (3)	CRITÉIR
0 – 1	Míniúchán lag ar an bhfáth a ndearnadh an TG seo
2 – 3	Míniúchán soiléir ar an bhfáth a ndearnadh an TG seo

4.3 Cur síos ar Ghníomhaíocht amháin

MARC (8)	CRITÉIR
0 – 2	Cur síos lag ar thasc/ghníomhaíocht amháin
3 – 5	Cur síos réasúnta ar thasc/ghníomhaíocht amháin
6 – 8	Cur síos soiléir ar thasc/ghníomhaíocht amháin

4.4 Dhá rud a foghlaimíodh as an Tionscadal Gníomhaíochta

MARC (2 × 4 = 8)	CRITÉIR
0 – 2	Ráiteas lag maidir leis na rudaí a foghlaimíodh
3 – 4	Ráiteas soiléir maidir leis na rudaí a foghlaimíodh

4.5 Scil amháin a d’úsáid mé le linn an Tionscadail Ghníomhaíochta seo

(a) Scil amháin luaite go soiléir

MARC (2)	CRITÉIR
2	Scil amháin luaite go soiléir

(b) Cur síos ar an gcaoi ar úsáideadh an scil

MARC (6)	CRITÉIR
0 – 2	Fianaise lag ar úsáid na scile
3 - 4	Fianaise réasúnta ar úsáid na scile
5 – 6	Fianaise shoiléir ar úsáid na scile

Nóta: Más sa chur síos in 4.5 (b) amháin a luaitear an scil, ní bhronnfar ach 6 mharc ar a mhéad.

ROINN 5: Rud atá le rá agam

Rud atá le rá

2 + 8 + 10 marc

(20 marc)

5.1 Ceist

D’fhéadfadh baint a bheith ag an gceist le coincheap, le topaic, le téama nó leis an bpróiseas foghlama, agus d’fhéadfadh sí éirí as aon chuid den mhodúl, an Tionscadal Gníomhaíochta san áireamh.

MARC (2)	CRITÉIR
0	Gan aon cheist luaite nó an cheist neamhábhartha
1	Ráiteas doiléir éiginnte maidir leis an gceist
2	An cheist luaite go soiléir

5.2 Tuairimí faoin gceist

Nóta: Ní mór baint a bheith ag an míniúchán leis an gceist a luaitear in 5.1 thusa.

MARC (8)	CRITÉIR
0 – 2	Míniú lag ar an gcúis a bhfuil tuairim láidir ag an iarrthóir faoin gceist nó ar an gcúis a shíleann sé/sí an cheist a bheith suimiúil
3 – 5	Míniú réasúnta ar an gcúis a bhfuil tuairim láidir ag an iarrthóir faoin gceist nó ar an gcúis a shíleann sé/sí an cheist a bheith suimiúil
6 – 8	Míniú soiléir ar an gcúis a bhfuil tuairim láidir ag an iarrthóir faoin gceist nó ar an gcúis a shíleann sé/sí an cheist a bheith suimiúil

5.3 An rud is féidir a dhéanamh

MARC (10)	CRITÉIR
0 – 3	Smaoineamh/smaointe faoin rud is féidir a dhéanamh curtha i láthair go lag nó é/iad neamhréadúil
4 – 7	Smaoineamh/smaointe réasúnta faoin rud is féidir a dhéanamh agus seans éigin go bhféadfaí é a bhaint amach
8 – 10	Smaoineamh/smaointe soiléir(e) faoin rud is féidir a dhéanamh, rud a d’fhéadfaí a bhaint amach

